

Bodominjärven murhien kolme viikkoa jatkunut pääkäsitteily Espoon käräjäoikeudessa päättyi torstaina syyttäjän, omaisten asianajajan ja puolustuksen loppulausuntoihin.

Vaikka loppulausuntojen perustana oleva esitutkinta ja suullinen todistelu olivat samat, syyttäjän ja puolustuksen näkemykset olivat toisistaan yhtä kaukana kuin seuraamusvaatimuksetkin: elinkautinen vankeus tai vapaus.

– Syyte on palapeli ja tämän pääkäsitteilyn aikana olemme laittaneet palaset kohdalleen, aloitti johtava kihlakunnansyyttäjä Tom Ifström syyttäjien puheenvuoron aamuyhdeksältä.

– Syyttäjät eivät ole esittäneet mitään näyttöä, jonka perustella Gustafsson olisi syyllinen, lausui puolustusasianajaja Riitta Leppiniemi vajaan kuusi tuntia myöhemmin.

Tuomionsa Espoon käräjäoikeus antaa perjantaina 7. lokakuuta niin sanottuna kansliapäätöksensä. Oikeussaliin ei siis enää kokoonnuta.

Karkuun ei kannattanut lähteä

Syyttäjän kertomus verihelluntain tapahtumista oli ennallaan:

Seppo Boisman puolusti tyttöjä humaltuneelta Gustafssonilta mutta sai puukosta. Tuulikki Mäki yritti pakoon ja kuoli kahteen kiveniskuun. Viimeiseksi Gustafsson tappaa vihansa kohteeseen, uskottoman tyttöystävänsä Irmeli Björklundin.

– 18-vuotias nuori oli tapahtuneesta hädissään. Hänellä oli tarve lavastaa tekopaikka, koska hän ymmärsi jäävänsä teosta kiinni, jos lähtisi karkuun, totesi kihlakunnansyyttäjä Heli Haapalehto.

Syyttäjän mukaan Gustafsson teki ylimääräisiä pistoja telttakankaaseen, katkoi teltan narut, upotti omaisuutta järven pohjaan ja heittäytyi lopulta ruumiskasan päällimmäiseksi, yhdeksi uhreista.

– Gustafssonin tajunnantaso määriteltiin sairaalassa alentuneeksi. Se selittyi sillä, että Gustafssonilla oli rankka yö: ensin veriteko ja omat vammat, sitten lavastustyö ja odottelu.

Oikeuskäsitteilyn alussa syyttäjä julisti mustasukkaisuusteorian nimeen. Loppulausunnossa motiivien selvittämistä ei pidetty kovin merkityksellisenä.

– Maassamme tapahtuu paljon hirmutekoja, joiden motiivi jää epäselväksi, muistutti johtava kihlakunnansyyttäjä Tom Ifström muistutti.

Syyttäjä esitti omat kantansa kiistanalaisiin todisteisiin: poliisin muistikirjasta löytynyt merkintä Gustafssonin henkilötiedoista saatiin tältä itseltään, tyyntä oli maastossa jo entuudestaan, neurologian dosentti Tenovuon johtopäätökset aivovammasta pohjautuivat väärään lähtökohtaan eli kolmen vuorokauden tajuttomuuteen ja lintubongari Salosen näkemät jalat kuuluivat Björklundille, jonka Gustafsson oli vetänyt jo ulos teltasta muttei vielä riisunut.

– Gustafsson on itsepintaisesti väittänyt, että Irmelillä oli valkoiset housut. Mutta kuvasta näkyy, että ne olivat tummat.

Julkisuuteen tulleita uusia todistajia ei oikeuteen enää kutsuttu. Myöskään Gustafssonin väitetty tunnustus ei juuri saanut loppulausunnoissa huomiota.

Reikiä syyttäjän tarinaan
Puolustuksen ei rikosoikeudenkäynnissä tarvitse todistaa syyttömyyttä. Sille riittää, jos se onnistuu osoittamaan syyttäjän kertomuksesta paikkoja, joihin jää järkevä syy epäillä syyllisyyttä.

Tässä roolissa puolustus pitäytyi aikaisempia päiviä vahvemmin.

Asianajajat Riitta Leppiniemi ja Heikki Uotila eivät arvailleet,

Johtava kihlakunnansyyttäjä Tom Ifström ja kihlakunnansyyttäjä Heli Haapalehto painottivat loppuun asti Nils Gustafssonin syyllisyyttä. Kuva: Kuva Pekka Salonen

Bodomin murhien käräjäoikeuskäsittely päättyi

Tuomio annetaan neljän viikon kuluttua

miksi ja miten ulkopuolinen murhaaja telttaseurueen kimpun hyökkäsi.

Puolustus muistutti puheenvuorossaan muun muassa, ettei riidasta seurueen kesken löydy luotettavaa näyttöä ja ettei jälkitutkimus sulje mahdollisuutta ulkopuolisen läsnäolosta pois – ulkopuolista verta ja spermaa sisältävä tyyntäniä suorastaan tukee tätä.

Puolustuksen mielestä mikään ei horjuta 1960-luvun lääkärien tekemää aivovammadiagnoosia.

Bodomin murhat

– Ja vaikka Gustafsson olisi ollut toimintakykyinen, ei se todista häntä syylliseksi, Leppiniemi korosti.

Ei välitöntä vangitsemista

Syyttäjä vaati Gustafssonille elinkautista vankeusrangaistusta.

– Vaikka edellytyksiä välittömälle vangitsemiselle olisi, pi-

dämme kohtuullisena, että käräjäoikeus määrää Gustafssonin vangittavaksi vasta tuomion annettuaan, Ifström totesi.

Puolustuksen lähtökohta oli loppuun asti, että Gustafsson on syytön eli syyte tulee hylätä.

Jos käräjäoikeus katsoo Gustafssonin syylliseksi, ei puolustuksen mielestä murhan tunnustuksesta vuoden 1960 rikoslain mukaan täyty. Kyse olisi kolmesta taposta. Tällöin rikos olisi vanhentunut vuonna 1980.

LAURI HAAPANEN

Gustafssonin muisti petti – ja monen muunkin

Kun ei muista niin ei muista. 45 vuotta on sellainen aika, että huonoon muistiin on sopinut asiassa kuin läpi oikeuskäsitteilyn vedota.

Syytettynä oleva Nils Gustafsson ei ole ainoa, jonka muisti petti.

Ensimmäinen murhapaikalle tullut poliisi sai jostain muistionsa Gustafssonin nimen, mutta ei muista mistä. Yllätystodistaja oli telttailmassa, mutta ei muista kenen kanssa. Jutun päättökä muistaa, mutta virheellisesti, että Gustafsson

olisivat varmasti näkyneet ja metallinpaljastin löysi jopa rautalanganpätkät?

Käräjätuomarin ja laamanin muutamaa tarkennuspyyntöä lukuunottamatta todistukset ovat nähtävästi kuitenkin menneet tyhjentävästi jakeiluun, sillä yhtä ainutta kertaa kukaan neljästä maallikkolautamiehestä ei suutaan oikeussalissa avannut – paitsi haukotellakseen.

Mitä reittiä ambulanssi ajoi, kun ennen puoltapäivää murhapaikalta viety Gustafsson saapui Töölön sairaalaan vasta kahdelta?

Ja mihin kadonnut omaisuus on piilotettu, kun kaivausjäljet

LAURI HAAPANEN